

Digitale toegankelijkheid voor mensen met een visuele beperking

Praktische handvatten voor sportaanbieders, verenigingen en organisaties

Waarom digitale toegankelijkheid belangrijk is

Via Zichtbaar Sportief vinden mensen met een visuele beperking informatie over sportaanbod, toegankelijke sportevenementen en praktische informatie. Vaak worden bezoekers vanuit Zichtbaar Sportief doorgestuurd naar websites van sportverenigingen, sportaanbieders of andere organisaties. Samen met ervaringsdeskundigen is de website van Zichtbaar Sportief beoordeeld en hebben wij de lessen hieruit meegenomen en gebundeld in dit document.

Een toegankelijke website helpt bezoekers om zelfstandig informatie te vinden, contact op te nemen en deel te nemen aan activiteiten.

Digitale toegankelijkheid gaat daarbij niet alleen over techniek. Het gaat ook over duidelijke communicatie, een logische structuur en gebruiksvriendelijkheid. Veel verbeteringen zijn relatief eenvoudig door te voeren en maken een website niet alleen toegankelijker voor mensen met een visuele beperking, maar prettiger in gebruik voor iedereen.

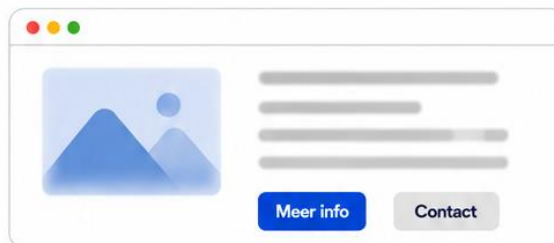
Hoe ervaren mensen met een visuele beperking een website?

Niet iedereen met een visuele beperking ervaart een website op dezelfde manier. De visual op de volgende pagina laat een aantal voorbeelden zien, zoals wazig zicht, kokervisie, gezichtsveldverlies en kleurenblindheid. Ook zie je hoe hulpmiddelen zoals een schermlezer en vergrotingssoftware worden gebruikt.

1. Wazig zicht

Tekst, knoppen en afbeeldingen zijn minder scherp zichtbaar. Goed contrast, duidelijke lettertypes en voldoende lettergrootte zijn belangrijk.

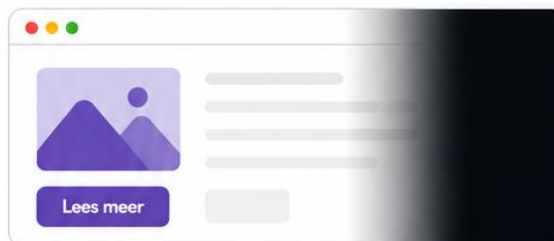
2. Kokervisie

Iemand ziet slechts een klein deel van het scherm tegelijk. Een logische structuur helpt om informatie terug te vinden.

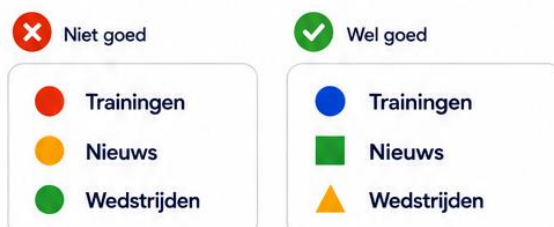
3. Gezichtsveldverlies

Een deel van het scherm is niet zichtbaar. Belangrijke informatie kan daardoor buiten beeld vallen.

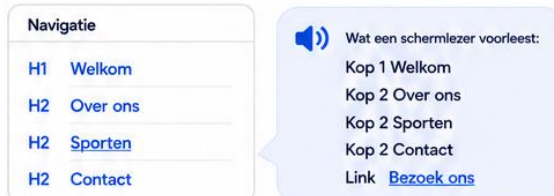
4. Kleurenblindheid

Niet iedereen kan kleuren goed van elkaar onderscheiden. Gebruik kleur nooit als enige manier om informatie over te brengen.

5. Schermlezer

Een schermlezer leest teksten, knoppen en links voor. Gebruikers navigeren vaak via knoppen, links en het toetsenbord.

6. Vergrotingssoftware

Een website wordt sterk ingezoomd. Informatie moet zichtbaar blijven en niet buiten beeld verdwijnen.

7. Blind

Een blinde gebruiker ziet de website niet en gebruikt vaak een schermlezer of brailleleesregel. Duidelijke knoppen, beschrijvende links en alt-teksten zijn daarom essentieel.

Snelle checklist digitale toegankelijkheid

Met kleine aanpassingen kun je je website al een stuk gebruiksvriendelijker maken voor mensen met een visuele beperking. Gebruik deze checklist als snelle eerste controle. Verderop in dit document vind je uitleg en voorbeelden.

☐ **Duidelijke structuur**

Gebruik logische koppelingen en zet belangrijke informatie op een goed vindbare plek.

☐ **Begrijpelijke tekst**

Schrijf kort, duidelijk en in alledaagse taal.

☐ **Duidelijke links en knoppen**

Zorg dat direct duidelijk is waar een link naartoe gaat of wat een knop doet.

☐ **Goed leesbare vormgeving**

Gebruik voldoende contrast, een leesbaar lettertype en voldoende grote tekst.

☐ **Gebruik niet alleen kleur**

Maak informatie ook herkenbaar met tekst, vormen of symbolen.

☐ **Beschrijf afbeeldingen**

Geef informatieve afbeeldingen een passende alt-tekst.

☐ **Maak video toegankelijk**

Zorg dat video en bewegende content gepauzeerd kunnen worden en voeg waar nodig ondertiteling of toelichting toe.

☐ **Maak navigeren eenvoudig**

Gebruik een logische navigatie en zorg dat de website ook met het toetsenbord werkt.

☐ **Maak contact makkelijk**

Zorg dat contactgegevens goed vindbaar zijn en e-mailadressen en telefoonnummers klikbaar zijn.

☐ **Geef concrete locatie-informatie**

Benoem adres, ingang, OV, afstanden en parkeermogelijkheden zo specifiek mogelijk.

Uitleg en praktische voorbeelden

Gebruik een logische kopstructuur

Gebruik echte H1-, H2- en H3-koppen om een pagina op te bouwen. Tekst alleen groter of vet maken is niet voldoende.

Schermlezers herkennen de technische kopstructuur en kunnen deze gebruiken om snel door een pagina te navigeren.

Niet:

Grote vetgedrukte tekst zonder kopstructuur

Wel:

- H1: Goalballvereniging Utrecht
- H2: Trainingen
- H3: Contact

Schrijf duidelijk en begrijpelijk

Gebruik korte zinnen, alledaagse woorden en waar mogelijk taalniveau B1. Schrijf afkortingen in een eerste gebruik voluit.

Zet belangrijke informatie op een logische plek

Bedenk wat iemand waarschijnlijk op een pagina komt doen. Wil iemand zich aanmelden, contact opnemen of informatie over een training bekijken? Zorg dan dat die actie makkelijk te vinden is.

Uit onze gebruikerstest

Tijdens het testen zagen we dat belangrijke acties soms pas na een lange hoeveelheid tekst kwamen. Door belangrijke acties eerder op de pagina te plaatsen, zijn ze makkelijker te vinden.

Links, knoppen en acties

Een schermlezer kan links los van de omliggende tekst voorlezen. Daarom moet de linktekst zelf duidelijk maken waar iemand terechtkomt.

Niet:

“Klik hier”

Wel:

“Bekijk het trainingsschema”, “Lees meer over goalball”, “Meld je aan voor een proeftraining”

Hetzelfde geldt voor knoppen (buttons). Maak hierin duidelijk waar de knop voor is. Bijvoorbeeld “schrijf je in”. Dat is duidelijker dan “klik hier”.

Vermijd ook aanwijzingen die afhankelijk zijn van wat iemand ziet, zoals “klik op de knop rechts”.

Uit onze gebruikerstest

We zagen onder andere e-mailadressen die niet klikbaar waren, onduidelijke linkteksten en links die onnodig een nieuw tabblad openen. Kleine aanpassingen kunnen hier al een groot verschil maken.

Vormgeving en contrast

Zorg voor voldoende contrast

Tekst moet duidelijk afsteken tegen de achtergrond.

Vermijd bijvoorbeeld: Lichtgrijs op wit of lichtblauw op wit.

Volgens de WCAG 2.2-richtlijnen geldt op niveau AA een minimale contrastverhouding van:

- **4,5:1** voor gewone tekst
- **3:1** voor grote tekst

Met een contrastchecker kun je controleren of gebruikte kleuren voldoende van elkaar verschillen.

Maak tekst goed leesbaar

Gebruik bijvoorbeeld een goed leesbaar, schreefloos lettertype, zoals Arial of Calibri.

Maak gebruik van voldoende ruimte tussen de tekstregels en gebruik niet te veel verschillende lettergroottes. Stel, waar mogelijk, je website in waarop tekst vergroot kan worden zonder dat informatie verdwijnt.

Gebruik kleur bovendien niet als enige manier om betekenis over te brengen. Combineer kleur bijvoorbeeld met tekst, een symbool of een ander herkenbaar element.

Afbeeldingen en video

Gebruik alt-teksten

Een alt-tekst beschrijft de relevante informatie in een afbeelding en kan door een schermlezer worden voorgelezen.

Houd de beschrijving kort en benoem vooral wat belangrijk is voor de boodschap.

Niet: afbeelding123.jpg

Wel: Goalballspeler werpt een bal tijdens een training

Een puur decoratieve afbeelding kan een lege alt-tekst krijgen.

Plaats belangrijke informatie bovendien niet alleen in een afbeelding. Tekst die uitsluitend in een afbeelding staat, kan voor iemand die een schermlezer gebruikt onzichtbaar zijn.

Maak video's en bewegende content toegankelijk

Zorg dat video's en sliders gepauzeerd kunnen worden en voeg waar nodig een toelichtende tekst toe. Overweeg audiodescriptie wanneer belangrijke visuele informatie anders niet beschikbaar is. Plaats belangrijke teksten, knoppen of menu's liever niet uitsluitend in video's, afbeeldingen of bewegende banners.

Maak navigeren eenvoudig

Voor mensen die een schermlezer, brailleleesregel of toetsenbord gebruiken, is een logische en voorspelbare website belangrijk.

Zorg voor:

- Duidelijke menu's
- Een consistente structuur
- Een logische volgorde van informatie
- Bediening met het toetsenbord
- Waar passend een goed werkende zoekfunctie

Een bezoeker moet steeds kunnen begrijpen waar diegene zich bevindt en hoe andere informatie bereikt kan worden.

Geef concrete informatie over je sportlocatie

Voor iemand met een visuele beperking kan heel specifieke informatie helpen om vooraf te bepalen hoe een bezoek aan een training, wedstrijd of evenement eruitziet.

Vermeld daarom waar mogelijk:

- Het volledige adres
- De dichtstbijzijnde bushalte of het dichtstbijzijnde station
- De afstand vanaf halte, station of parkeerplaats, liefst in meters
- Welke ingang gebruikt moet worden
- Parkeermogelijkheden en het aantal gehandicaptenparkeerplaatsen
- Een korte routebeschrijving als dat helpt

Controleer ook of Google Maps bezoekers daadwerkelijk naar de juiste ingang leidt. Een adres kan in Google Maps bijvoorbeeld aan de andere kant van een groot gebouw uitkomen.

Voorbeeld

In plaats van: “De sporthal is goed bereikbaar met het OV.”

Kun je schrijven: “Vanaf bushalte Sportcentrum is het ongeveer 250 meter lopen naar de hoofdingang van de sporthal. De ingang bevindt zich aan de zijde van de parkeerplaats.”

Zo kan een bezoeker zelf beter inschatten wat nodig is om de locatie te bereiken.

Toegankelijkheid buiten je website

Downloads en documenten

Let ook op de toegankelijkheid van: PDF-bestanden, Excel-bestanden, flyers en andere downloads.

Controleer bijvoorbeeld of:

Tekst selecteerbaar is, het document een logische kopstructuur heeft, afbeeldingen passende alt-teksten hebben en de leesvolgorde logisch is.

Een document dat er visueel goed uit ziet, is niet automatisch digitaal toegankelijk.

Sociale media

Maak ook je berichten op sociale media zo toegankelijk mogelijk:

- Schrijf duidelijk en gebruik korte zinnen
- Leg onbekende afkortingen uit
- Voeg alt-teksten of beeldbeschrijvingen toe
- Gebruik ondertiteling bij video's
- Zorg dat een belangrijke actie ook in tekst duidelijk wordt gemaakt

Zelf aan de slag

Je hoeft niet alles in één keer perfect te maken. Begin bijvoorbeeld met de checklist en kijk welke verbeteringen je zelf direct kunt doorvoeren.

Wil je daarna een volgende stap zetten? Dan kun je:

- Je website of communicatie laten testen door mensen met een visuele beperking.
- Een toegankelijkheidsscan van je website laten uitvoeren.
- Een flyer, document of webpagina laten controleren.
- Advies vragen aan een organisatie die gespecialiseerd is in digitale toegankelijkheid.

Voor meer informatie kun je onder andere terecht bij:

- [Accessibility](#)
- [Koninklijke Visio](#)
- [Oogvereniging](#)
- [Digitaal Toegankelijk](#)

Tot slot

Digitale toegankelijkheid draait voor een groot deel om duidelijke en bruikbare communicatie.

Wanneer informatie logisch is opgebouwd, goed leesbaar is en eenvoudig te vinden is, wordt het voor mensen met een visuele beperking makkelijker om zelfstandig informatie te vinden, contact op te nemen en deel te nemen aan sport en bewegen.

Veel verbeteringen zijn klein: een duidelijke kop, een beschrijvende link, voldoende contrast of concrete informatie over een locatie.

Samen maken deze keuzes een groot verschil. Vaak wordt de communicatie hierdoor voor alle bezoekers duidelijker.